

Dlaczego warto sporządzić testament

W dzisiejszych czasach testament nie dotyczy tylko ludzi majątnych, a jego sporządzenie może odbyć się w każdej chwili, niezależnie od stanu naszego zdrowia. Spisanie tego dokumentu zawczasu pozwoli nam uniknąć sporów i konfliktów rodzinnych oraz może oszczędzić nerwowej atmosfery przed pogrzebem.

W tym miesiącu pragniemy podzielić się z Państwem najważniejszymi informacjami na ten właśnie temat.

Sporządzenie testamentu zależy wyłącznie od testatora, czyli osoby, która chce zdecydować o losach swojego majątku. Decyzję tę trzeba podjąć świadomie i autonomicznie, gdyż testament napisany np. pod wpływem groźby będzie nieważny. Warto o tym pamiętać, zwłaszcza gdy ktoś z naszych krewnych, zapewne nie bezinteresownie, namawia nas albo nawet nęka, byśmy taki zapis sporządzili.

Jeśli mamy dzieci...

... to one ustawowo dziedziczą po nas. W przypadku jednego dziecka nie ma problemu, kto dostanie po naszej śmierci mieszkanie. Jeśli jednak mamy dwoje dzieci, warto, abyśmy posiadając dwie nieruchomości, przepisali jedną z nich na jedno dziecko, a drugą – na drugie. W ten sposób unikniemy sytuacji, gdy dzieci zostaną współwłaścicielami obu nieruchomości; w takich sytuacjach nierzadko dochodzi do konfliktu pomiędzy rodzeństwem. Należy dodać, iż takiego zapisu można dokonać tylko w testamencie notarialnym.

Jeśli jesteśmy w związku małżeńskim, każde z małżonków musi testament sporządzić oddzielnie – nawet, jeśli widnieje w nim ten sam zapis.

Nic dla małżonka

Osoby pozostające w związku małżeńskim, ale bezdzietne, sporządzając testament mogą przepisać majątek nawet obcym ludziom. Ale jeśli go nie sporządzą, ich majątek ustawowo przejdzie na małżonka, rodziców lub rodzeństwo. Warto wiedzieć, że małżonkowi, nawet jeśli posiadamy z nim tzw. rozdzielność majątkową przysługują zachowek, a jedynym sposobem, by go nie dostał, jest wydziedziczenie.

Majątek dla wnuka

Dziadkowie nierzadko chcą zabezpieczyć finansowo swoje wnuki. Zdarza się jednak, że choć kochają wnuki, nie mają zaufania do ich rodziców, a swoich dzieci, bądź są z nimi w konflikcie. I z tej sytuacji jest wyjście – wystarczy zastrzec w testamencie, że majątek przekazywany wnukom nie będzie objęty zarządzeniem sprawowanym przez rodziców. Warto zaznaczyć w tym miejscu, że jeżeli testator nie wskaże zarządcy, to zarząd przejmie kurator wyznaczony przez sąd.

Wydziedziczenie

Wydziedziczenie polega na pozbawieniu prawa do zachowku. Zgodnie z przepisami kodeksu cywilnego możemy wydziedziczyć: zstępnych (którymi są potomkowie danej osoby: dzieci, wnuki, prawnuki), małżonka i rodziców, ale pod warunkiem, że dopuścili się względem spadkodawcy albo jednej z najbliższych mu osób umyślnego przestępstwa przeciwko życiu, zdrowiu lub wolności albo rażącej obrzyzy cici lub też uporczywie nie dopełniali względem spadkodawcy obowiązków rodzinnych.

Warto wiedzieć, że wydziedziczenie dzieci nie jest równoznaczne z wydziedziczeniem ich dzieci, czyli naszych wnuków.

Gdzie sporządzić testament

Własnoręcznie spisany i podpisany testament jest ważnym dokumentem, ale z pewnością testament warto sporządzić u notariusza. To on sprawdzi naszą tożsamość oraz zdolność do podjęcia decyzji o przekazaniu przez nas majątku wskazanym osobom. Notariusz zadba o to, żeby wola testatora wyrażona była jak najdokładniej, zgodnie z prawem, bez postanowień, które mogłyby się okazać nieważne. Dodatkowo – dzięki obowiązkowi przechowywania przez notariusza testamentu w bezpiecznym miejscu, możemy mieć pewność, że dokument nie zgubi się, ani nie zniszczy.

Notarialny Rejestr Testamentów

Możemy również zgłosić notariuszowi chęć bezpłatnej rejestracji naszego testamentu w Notarialnym Rejestrze Testamentów. Działanie to zmniejszy ryzyko, że po śmierci

spadkodawcy dokument pozostanie nieujawniony lub będzie odnaleziony z opóźnieniem. Rejestr może umożliwić także odszukanie testamentu, gdy jego sporządzenie albo miejsce przechowywania nie są całkowicie pewne.

Spadkobierca, czyli kto?

Jako testatorzy możemy powołać do całości lub części spadku jedną lub kilka osób. Nie trzeba wskazywać imienia i nazwiska tych osób, wystarczy sformułowanie „moja małżonka” albo „mój młodszy brat”, jeżeli mamy jednego młodszego brata. Jeśli nie określimy udziału poszczególnych spadkobierców, to dziedziczą oni w częściach równych.

Spadkobiercą może być zarówno osoba fizyczna, jak i osoba prawna, np. organizacja charytatywna (stowarzyszenie, fundacja, związek wyznaniowy), instytucja kultury (muzeum, galeria sztuki, teatr), instytucja naukowa (szkoła wyższa) czy spółka.

Coraz bardziej popularne staje się także ustanowienie fundacji przez osobę sporządzającą testament (fundację w swoim spadku powołała np. Wisława Szymborska).

Spadek, ale pod warunkiem, że...

Przepisując nasz majątek na określonego spadkobiercę, możemy nałożyć na niego obowiązek oznaczonego działania lub zaniechania. Co to oznacza? Na przykład polecenie, aby spadkobierca zajął się organizacją pogrzebu albo dbał o porządek na grobie. Polecenie dotyczyć może także obowiązków zajęcia się któryś z członków rodziny czy też nadzorem nad firmą czy stowarzyszeniem, w którym działał testator. Co istotne, polecenie to nie może być związane z elementem majątkowym.

„Zobowiązanie spadkobiercy do”, czyli zapis zwykły

Polskie prawo spadkowe wyróżnia dwa rodzaje zapisów – zwykły oraz windykacyjny. Zapis zwykły polega na zobowiązaniu spadkobiercy do spełnienia określonego świadczenia majątkowego na rzecz wskazanej osoby. Świadczeniem tym może być np. przekazanie konkretnej kwoty na cel charytatywny albo na konto konkretnej osoby. Zapis może być uczyniony pod warunkiem lub z zastrzeżeniem terminu. Roszczenie to przedawnia się z upływem pięciu lat od dnia wymagalności zapisu.

Zapis windykacyjny, czyli co i komu

Zapis ten polega na zapisaniu spadkobiercom konkretnych składników majątku, np. mieszkania, samochodu, dzieła sztuki, biżuterii itp. Testament, który zawiera taki zapis windykacyjny, musi być już sporządzony w formie aktu notarialnego. Składniki majątku można przekazać nie tylko rodzinie, ale także osobom niespokrewnionym – przyjaciołom czy sąsiadom. W przeciwieństwie do zapisu zwykłego, w zapisie windykacyjnym nie można zastrzec warunku lub terminu.

Kto wykona nasz testament?

W testamencie mamy prawo powołać jego wykonawcę. Może być nią osoba, która nie jest spadkobiercą, a jej zadanie sprowadzi się do rozdysponowania majątku zgodnie z naszą wolą i sprawowania nad nim pieczy. Wykonawca testamentu oprócz zarządzania majątkiem spadkowym ma obowiązek wykonania zapisów i poleceń, spłacenia długów spadkowych oraz wydatkowania spadkobiercom majątku spadkowego zgodnie z wolą spadkodawcy i według przepisów kodeksu cywilnego.

Warto powołać wykonawcę testamentu w przypadku spadku o dużej wartości, zapisanego osobie niepełnoletniej czy w sytuacji, gdy majątek znajduje się w skomplikowanym stanie prawnym.

Leszek Grabarski
Specjalista Universum

61 853 19 43

Bezpłatne porady
w sprawach
pogrzebowych przez
24 h na dobę

Ul. Woźna 15a
61-777 Poznań
tel. 61 853 19 43,
fax 61 852 93 20

Ul. Grunwaldzka 305
60-179 Poznań
tel. 61 867 65 71
fax 61 867 60 01

Ul. Gnieźnieńska 36
61-021 Poznań
tel. 61 872 40 14
fax 61 872 40 14

Miłostowo
Cmentarz Komunalny nr 1
tel. 61 878 02 20

Junikowo
Cmentarz Komunalny nr 2
tel. 61 867 65 71

Zakład Kremacji
Miłostowo
tel. 61 872 80 01

Universum Spółdzielnia Pracy

Jedna z najdłużej działających w Wielkopolsce i jedna z największych firm pogrzebowych w Polsce. Jej tradycja sięga lat 60. XX wieku. Od 1975 roku zarządza dwoma poznańskimi cmentarzami. W Polsce jest prekursorem kremacji, które przeprowadza od 1993 roku. Firma świadczy kompleksowe usługi związane z organizacją ceremonii pogrzebowej, oferuje szeroki wybór trumien, wieńców oraz odzieży okolicznościowej, jak również usługi związane z opieką nad grobami dla osób, które z różnych powodów same nie mogą odwiedzać mogił swoich bliskich. Własna baza transportowa pozwala na przewóz zmarłych na terenie całej Europy. Najwyższego standardu świadczonych przez Universum usług dowodzą wielokrotnie wygrane w przetargach na organizację pochówków zleczanych przez poznański Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie oraz liczne certyfikaty jakości.

www.universum-poznan.pl

